

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเคลื่อนไหวทางสังคมกลุ่มเครือข่ายสุราพื้นบ้าน: กรณี เครือข่ายสุราพื้นบ้าน กิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ และ อำเภอสอง จังหวัดแพร่
ผู้เขียน	นายอรรถพล วงศ์ชัย
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. ธเนศวร์ เจริญเมือง

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ในขบวนการเคลื่อนไหวของเครือข่ายสุราพื้นบ้าน โดยเลือกชุมชนบ้านป่าจ้าว และบ้านห้วยขอน เป็นกรณีศึกษา เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจในยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของการเคลื่อนไหวภายใต้ประเด็นการเรียกร้องที่แตกต่างกัน

ในอดีตสุราถูกสร้างขึ้นภายใต้การนิยามความหมายที่แตกต่างกันออกไป สุราเป็นสิ่งที่มีความคุณค่าและการใช้ประโยชน์ในสังคมและวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย ต่อมาสุราได้ถูกลดทอนคุณค่าที่หลากหลายจนกลายเป็นเครื่องดื่มที่มีมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจ สุราได้ถูกนำมาใช้เพื่อการบริโภคภายใต้การนิยามของรัฐเพื่อให้รัฐสามารถที่จะควบคุมการผลิตสุราไว้ได้

การเคลื่อนไหวเรียกร้องให้ชุมชนสามารถเข้าถึงการผลิตสุราพื้นบ้านมีประเด็นในการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย รูปแบบการเคลื่อนไหวมีความเคลื่อนไหวอย่างเป็นพลวัต ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของบริบทชุมชน การนิยามความหมายสุราพื้นบ้านเป็นไปในมิติที่กว้างขึ้นผนวกเอาวัฒนธรรมชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนเข้าไว้ด้วยกัน ผ่านปฏิบัติการการ ได้ตอบความชอบธรรมและสิทธิในการเข้าถึงการผลิต โดยอาศัยเครื่องมือที่แตกต่างออกไปตามประเด็นของการเรียกร้อง ทั้งอาศัยรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 การลงชื่อเพื่อเสนอกฎหมาย การคัดค้านต่ออำนาจรัฐ มียุทธวิธีในการสร้างอำนาจของเครือข่ายด้วยการเป็นพันธมิตรกับเครือข่ายเกษตรกรและนักวิชาการ มีการสร้างเวทีเพื่อสร้างองค์ความรู้และระดมมวลชน อย่างไรก็ตามการรวมเป็นพันธมิตรกับเครือข่ายเกษตรกรของเครือข่ายสุราพื้นบ้าน ได้ส่งผลให้เกิดการแตกตัวของเครือข่ายออกเป็น 2 กลุ่มด้วยเพราะแนวคิดที่แตกต่างกันในยุทธวิธีการเคลื่อนไหวทำให้มองเห็นกลุ่มผลประโยชน์ในเรื่องการผลิตสุราพื้นบ้านที่แตกออกมาอย่างชัดเจน โดยกลุ่มหนึ่งเคลื่อนไหวภายใต้ประเด็นที่มองสุราในฐานะที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและอีกหนึ่งกลุ่มได้หยิบยกเอาความหมายที่หลากหลายของสุรา มาต่อสู้เพื่อสะท้อนให้รัฐเห็นว่าการมองสุราเพียงด้านเดียวนั้นปราศจากความชอบธรรมในการควบคุม จัดการการผลิตสุราพื้นบ้าน

อย่างไรก็ตามนโยบายที่เปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้าถึงการผลิตสุราพื้นบ้านของรัฐ
ในปี พ.ศ. 2546 ได้นั้น ไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของเครือข่าย เพราะรัฐยังคงยึดเอา
ความหมายของสุราตามที่รัฐมองเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังเป็นนโยบายที่ผลักให้ผู้ผลิตสุราพื้นบ้าน
ต้องก้าวเข้าสู่ระบบตลาดแบบทุนนิยม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Local Whisky Network as a Social Movement: A Case of Local Whisky Networks of King Amphoe Mae On, Changwat Chiang Mai and Amphoe Song, Changwat Phrae
Author	Mr. Atthapon Wongchai
Degree	Master of Arts (Social Development)
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Tanat Charoenmuang

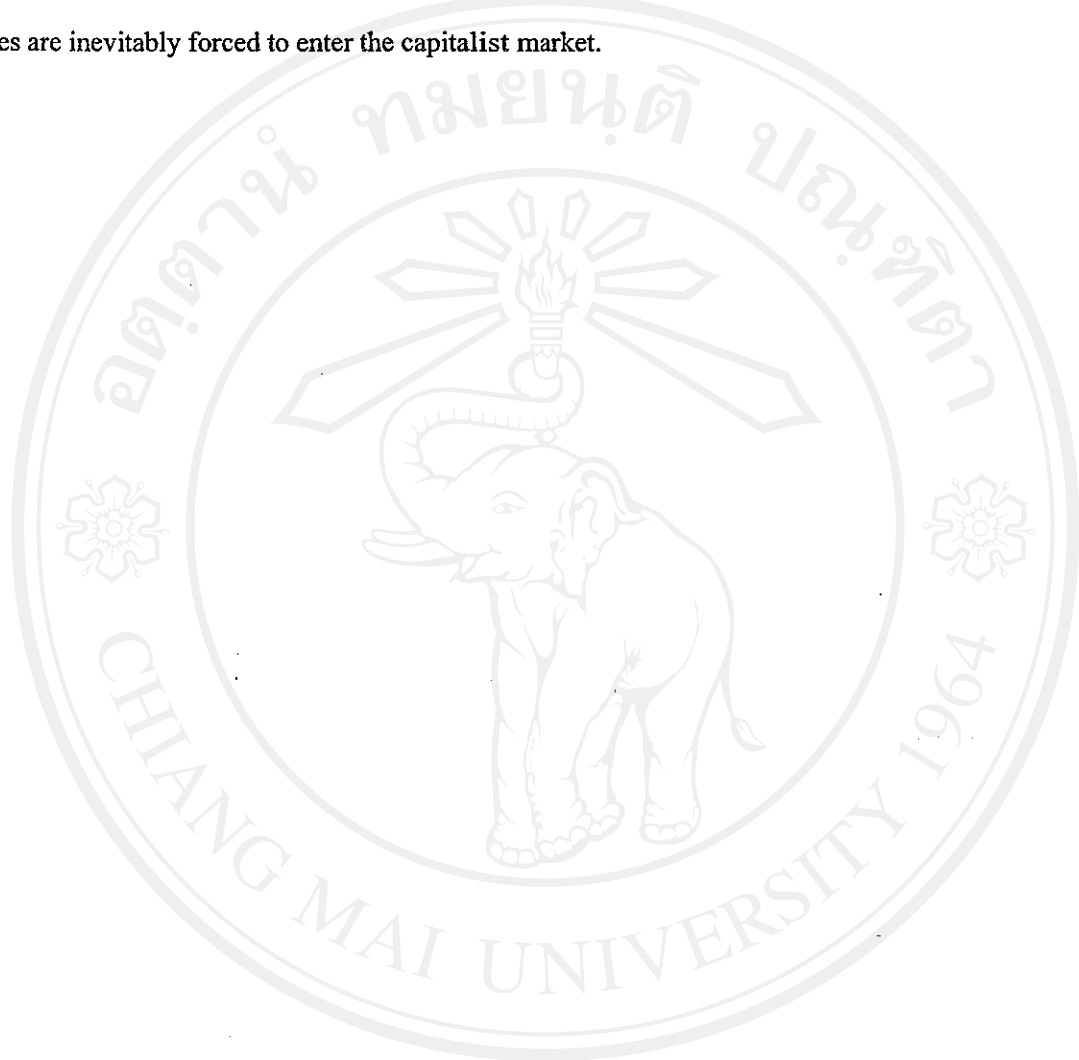
ABSTRACT

This study deploys an historical approach in analysing the local whisky movement, based on a fieldwork carried out in two communities, namely Ban Pa Ngio Community and Ban Huai Khon Community. It seeks to understand the strategies and schemes of the movement under such diverse claims by the communities within the movement.

Historically speaking, whisky was reconstructed under the meaning differentiation. Whisky was valuable and numerous benefit artifacts in holistic social and culture. Through its commoditization, the meaning of whisky was reduced to tie with economic activities. The state has embraced this fixed and rigid meaning of whisky in order to control the production of whisky.

The movement aims at claiming legitimacy and rights to access to the fair and equitable production and market of local whisky, by using several means and strategies. The forms of the movement have been various and dynamic. The issues of the movement have differed according to the changing condition of the community context. Through this process, the meaning of whiskey has been defined, and then broadened, and interwoven in a way that represents their local culture and economy. They have exercised their rights based on the Thailand Kingdom constitution 1997, by petitioning for the local whisky law. They have learnt the concept of "civil disobedience". They have built network with academics, and other People's Organizations. They have organized meetings and workings to share knowledge and mobilized their support. However, though their networking with other People's Organizations, the original movement has then been separated into two distinct groups. The first one claims the rights to produce whisky based on its sole economic values. The second group employs a more diverse and broader meaning of whisky, in order to challenge the state's homogenous conception of whisky.

Meanwhile, the government policy that came out in 2003 has relatively granted local communities the rights to produce whisky. However, the policy has failed to meet the demand of the movement. As the state still strictly defines whisky in a homogenous, commodity sense, the communities are inevitably forced to enter the capitalist market.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved